

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ MJU CLIPPING 2556/ 00030

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
มติชน	31 ต.ค. 2553	-	-	7

พัฒนาบัณฑิตภาคเกษตรรองรับ

‘แม่โจ้’ เกาะกระแด้ ‘บริษัทยักษ์ใหญ่’

ปรากฏการณ์ความเคลื่อนไหวของกลุ่มบริษัทยักษ์ใหญ่ ทั้งเครือเจริญโภคภัณฑ์ ของ “เจ้าสัวซีพี” ธนินท์ เจียรวนนท์ กลุ่มไทยเบฟฯ ของ คุณเจริญ สิริวัฒนภักดี รวมถึงบริษัทเครือซิเมนต์ไทย ซึ่งเริ่มหันมาขยายการลงทุนในภาคการเกษตรเพิ่มมากขึ้น เป็นสัญญาณสะท้อนให้ทุกภาคส่วนตื่นตัวต่อแนวโน้มของธุรกิจอุตสาหกรรมการเกษตร แต่ประเทศไทยยังคงขาดแคลนนักเกษตรเป็นจำนวนมาก มีข้อมูลว่า ช่วง 10-15 ปีข้างหน้า บัณฑิตที่จบจากภาคการเกษตรจะมีจำนวนลดน้อยลง

เมื่อปี 2552 ที่ผ่านมา กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ได้เสนอผลการวิจัยแนวโน้มความต้องการแรงงานใน 5 ปีข้างหน้า (2553-2557) พบว่า ความต้องการแรงงานจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะภาคการเกษตรมีความต้องการแรงงานสูงที่สุด โดยพบว่า สาขาอาชีพที่คาดว่าจะมีความต้องการแรงงานมากใน 5 ปีข้างหน้า อันดับ 1 คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านการเพาะปลูกพืชไร่และพืชผัก อันดับ 2 คือ พนักงานขายสินค้าในร้านค้า อันดับ 3 คือ พนักงานสาธิตสินค้า และ อันดับ 4 คือ ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกไม้ยืนต้นและผลไม้ เมื่อแยกเป็นรายสาขา พบว่า

ภาคเกษตรกรรมมีความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นประมาณ 14.2 ล้านคนในปี 2553 14.7 ล้านคนในปี 2554 15.2 ล้านคนในปี 2555 15.8 ล้านคนในปี 2556 และในปี 2557 จะเพิ่มสูงขึ้นถึง 16.3 ล้านคน โดยกิจการการเกษตรคาดว่าจะมีความต้องการแรงงานมากที่สุด รองลงมาคือ ป่าไม้และกิจการประมง

ผศ.ดร.จำเนียร ยศราช อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่โจ้ กล่าวในงานแถลงข่าวเรื่อง “บัณฑิตเกษตรวิกฤต ขาดแคลน ม.แม่โจ้ เร่งผลิตทดแทนสังคมไทย” ณ โรงแรมมารวยการ์เด็น กรุงเทพมหานคร เมื่อเร็วๆ นี้ว่า มหาวิทยาลัยแม่โจ้มีวิสัยทัศน์ในการมุ่งเป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำด้านการเกษตรในระดับนานาชาติ เตรียมวางนโยบายและพัฒนาบุคลากรภาคการเกษตรรองรับ และประกาศตัวเป็นที่พึ่งของเกษตรกรชุมชนอย่างจริงจัง การกิจหลักของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ นอกเหนือจากการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกไปทำงานในภาคส่วนต่างๆ ของสังคม

นักวิชาการ อาจารย์ยังได้รับการสนับสนุนให้ทำงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน ขยายผลสู่การเผยแพร่และบริการวิชาการชุมชนในด้านต่างๆ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ประชาชน	31 ต.ค. 2553	—	—	7

ความเปลี่ยนแปลงอย่างมากของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคปัจจุบัน ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างสังคมและวัฒนธรรม วิธีคิดในการดำรงชีวิตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ประกอบกับทัศนคติที่มีต่ออาชีพเกษตรกรที่ต้องตราตรึงกับความไม่แน่นอนของสภาพดินฟ้าอากาศ และยังทำรายได้น้อย ต้องเป็นหนี้ตลอดปี การเพาะปลูกสอดคล้องกับผลสำรวจของแม่โจ้โพลที่ว่านักเรียนเยาวชนส่วนใหญ่รู้ว่าการทำการเกษตรเป็นอาชีพหลักของคนไทย และภาคการเกษตรเป็นแหล่งรายได้หลักของประเทศ แต่นักเรียนกว่าร้อยละ 80 กลับไม่ต้องการเรียนเกษตร เพราะคิดว่าเป็นอาชีพที่ลำบากและรายได้น้อย ทัศนคติและค่านิยมเชิงลบเหล่านี้ส่งผลให้ผู้ปกครองไม่ส่งเสริมให้บุตรหลานเรียนในสาขาวิชาการเกษตรนัก นอกจากนี้จำนวนนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบันมีสัดส่วนคล้ายกันคือ นักศึกษาหญิงมากกว่านักศึกษาชายประมาณร้อยละ 60 ต่อร้อยละ 40 ส่งผลให้จำนวนนักศึกษาสาขาการเกษตรลดลงอย่างเห็นได้ชัด

ทั้งที่ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกยางพาราและข้าวอันดับต้นๆ ของโลก สินค้าเกษตรเป็นรายได้

หลักของภาคการส่งออก และก่อนหน้าที่เราพูดถึงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง การผลักดันเรื่องเกษตรอินทรีย์ แต่กลับไม่มีการส่งเสริมให้เห็นความสำคัญของอาชีพเกษตรหรือวิชาการเกษตรนัก และตอนนี้บริษัทยักษ์ใหญ่ระดับโลกสัญชาติไทย ทั้งซีพี ไทยเบฟฯ

ล้วนเป็นบริษัทที่มีฐานภาคการเกษตร ได้แสดงแนวโน้มที่ชัดเจนว่าอุตสาหกรรมเกษตรจะยังคงขยายตัวต่อไป

อธิการบดีแม่โจ้บอกว่า ข้อจำกัดของการเป็นสถาบันอุดมศึกษา ทำให้ต้องยอมรับว่ามหาวิทยาลัยแม่โจ้ผลิตบัณฑิตในสาขาการเกษตรต่อปีสูงสุดได้แค่ 2,000 คนเท่านั้น จึงคิดว่าสถานการณ์นี้น่าเป็นห่วงและต้องการเตือนให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของวิชาการเกษตร และย้ำให้เห็นภาพอนาคตว่าเรากำลังจะขาดแคลนบัณฑิตที่ป้อนเข้าสู่ภาคธุรกิจเกษตรนับหมื่นคน

แม้แต่ละปี จำนวนบัณฑิตด้านเกษตรที่จบไปมีจำนวนจำกัด แต่ที่สำคัญคือ คนเหล่านี้ต้องเป็นคนเกษตรรุ่นใหม่ที่ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ๆ มีวิสัยทัศน์ แสวงหาความก้าวหน้า มีทักษะที่ต่างไปจากแรงงานทั่วไป รวมถึงมีความ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปี	ฉบับที่	หน้า
มจร	31 ต.ค. 2553	-	-	7

ขยัน อดทน สู้งาน ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญของคนในภาคการเกษตร อีกบทบาทหนึ่งของมหาวิทยาลัยแม่โจ้คือ การกิจด้านการเผยแพร่ผลงานวิชาการและผลงานวิจัยที่เป็นประโยชน์แก่สังคมชุมชน เช่น ศูนย์วิจัยและพยากรณ์ทางการเกษตร หรือที่เรียกว่า แม่โจ้โพลล์ เพื่อให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่เกษตรกร มีนักปรับปรุงสายพันธุ์พืชให้มีคุณภาพและมีคุณสมบัติของผลผลิตที่ดี มีนักวิชาการทำหน้าที่เผยแพร่ความรู้ข้อมูลต่างๆ โดยจัดเป็นฐานเรียนรู้การเกษตรเพื่อให้เกษตรกรชุมชนเข้าถึงมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ได้ต่อเนื่อง กว่า 28 ฐาน มีหน่วยงาน ชุมชน เข้าศึกษาดูงานตลอดปี อาทิ ฐานเรียนรู้ศาสตร์แห่งลำไย ฐานเรียนรู้กล้วยไม้เชิงพาณิชย์ ฐานปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดิน ฐานประมงและปลาบึกเชิงพาณิชย์ นอกจากนี้ยังมีผลงานวิจัยที่สร้างชื่อเสียงและได้รับการต่อยอดเชิงพาณิชย์ ซึ่งมีทั้งเทคโนโลยีการแปรรูปผลผลิต การพัฒนาต้นผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร ได้แก่ ห้องรมซัลเฟอร์ไดออกไซด์สำหรับผลลำไยสด ระบบไบโอรีแอคเตอร์แบบจุ่มชีวคราวเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช เตอบแห้งสินค้าเกษตรด้วยคลื่นไมโครเวฟ ตู้บดพลังงานแสงอาทิตย์ เตาล้างงานชีวมวล ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม เป็นหน้าที่เชิงนโยบายของภาครัฐที่จะต้องพัฒนาเทคโนโลยีและการแปรรูปผลผลิตการเกษตร รวมถึงภาคอุตสาหกรรมเกษตรที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมเกษตรกรให้มีทักษะความรู้ใหม่ๆ และมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีใหม่ๆ เรียกว่า เป็นการติดอาวุธให้เกษตรกรมีเครื่องมือและช่องทางวิชาชีพที่ก้าวหน้าต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยใหม่ได้ดียิ่งขึ้นตามไปด้วย

ดังนั้นทุกภาคส่วนต้องเห็นความสำคัญของการเกษตรและมองการแก้ปัญหาแบบองค์รวม ที่สำคัญรัฐบาลต้องเห็นความสำคัญของการศึกษาอย่างจริงจัง ไม่ใช่การปฏิรูปการศึกษาแบบผักชีโรยหน้า เราต้องการเห็นนโยบายที่สามารถช่วยเหลือเกษตรกรได้อย่างจริงจัง ไม่ใช่นโยบายสองมาตรฐานที่คอยเอื้อผลประโยชน์ให้แก่กลุ่มนายทุน ข้าราชการคอยเอาเปรียบเกษตรกรไทยมาโดยตลอด

กนกวรรณ แซ่หล่อ